

Weronika Sałek

Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach
ORCID 0000-0002-7766-7490

Sprawozdanie z działań na rzecz propagowania wiedzy o równości płci projektu *ATHENA* w ramach wdrażania *Planu Równości Płci* w UJK (działalność za okres styczeń-grudzień 2024)

ATHENA – Implementing gender equality plans to unlock research potential of RPOs and RFOs in Europe to projekt badawczo-innowacyjny, współfinansowany z programu Horyzont 2020 i realizowany przez pracowników Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach w ramach międzynarodowego konsorcjum, złożonego z 10 zespołów badawczych¹. Czas trwania Projektu to 48 miesięcy (projekt realizowany jest od 2021 roku, zaś jego zakończenie przypada na rok 2025). Kierownikiem merytorycznym Projektu w UJK jest dr Ana Kamińska, a w skład zespołu reprezentującego Uczelnię wchodzi: dr Kinga Stępniewska, dr Michał Stachura (Wydział Prawa i Nauk Społecznych), dr hab. prof. UJK Olga Dąbrowska-Cendrowska, mgr Weronika Sałek oraz mgr Natalia Walkowiak, a także współpracowniczka Projektu mgr Daria Malicka (Instytut Mediów, Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej). Do głównych zagadnień Projektu należą:

- Zarządzanie projektem
- Audyt i ocena procedur i praktyk w obszarze *Planu Równości Płci* (ang. *Gender Equality Plan*, GEP²) na obszarze krajowym i uczelnianym

¹ Partnerami Projektu, poza Uniwersytetem Jana Kochanowskiego w Kielcach reprezentującymi Polskę, są: Consulta Europa Projects and Innovation SL (Hiszpania) – lider projektu, Institut Jozef Stefan (Słowenia), Universitatea din Bucuresti (Rumunia), Universidad de Las Palmas de Gran Canaria (Hiszpania), Consiglio Nazionale delle Ricerche (Włochy), Ustav Byskumu Socialnej Komunikacie Slovenskej Akademie Vied (Słowacja), University of Ruse Angel Kanchev (Bułgaria), Gobierno de Canarias (Hiszpania), Fundo Regional para a Ciencia a Tecnologia (Portugalia). Zob. Wydział Prawa i Nauk Społecznych, <https://wpins.ujk.edu.pl/programy-unijne/horyzont-2020/#informacje-o-projekcie>, [dostęp: 9 grudnia 2024].

² Plan równości płci dla Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach wdrażany jest w Uczelni na podstawie *Zarządzenia nr 40/2022 Rektora Uniwersytetu Jana Kochanowskiego*

- Budowa zaplecza do systematycznej zmiany instytucjonalnej
- Przygotowanie i wdrożenie *Planu Równości Płci*
- Monitoring i ewaluacja *Planu Równości Płci*
- Strategia trwałości projektu, zapewniająca replikacje *Planu Równości Płci* i rezultatów projektu
- Komunikacja i upowszechnianie

Jednym z kluczowych założeń, realizowanych przez zespół projektu *ATHE-NA* jest propagowanie wiedzy o równości płci wśród społeczności UJK, jak i poza środowiskiem Uczelni. W roku 2024 Zespół angażował potencjał w kontynuowanie praktyk rozpoczętych w poprzednich latach obowiązywania Projektu.

Przed wszystkim podjęto się aktualizowania internetowych środków upowszechniania treści, do których należą: zakładka *Równość płci*, znajdująca się na oficjalnej witrynie UJK; utworzony w listopadzie 2023 roku profil w serwisie Facebook: *Athena. Działania na rzecz równości* oraz kanał YouTube (utworzony w grudniu 2023 roku) o tożsamej nazwie. Za pomocą ww. kanałów komunikowania informowano o sprawach bliskich tematyce równości i relacjonowano wydarzenia odbywające się w Uczelni, jak i poza nią. Regularnie udostępniano newsletter Krajowego Punktu Kontaktowego: *Gender Equality News*.

Szerzenie świadomości o równości odbywało się również poprzez uwzględnianie wymiaru płci w praktykach dydaktycznych, projektach badawczych, wystąpieniach o charakterze naukowym, a także współprowadzeniu i organizacji przedsięwzięć naukowych oraz szkoleń.

Kontynuowano kształcenie studentów dziennikarstwa i komunikacji społecznej UJK w zakresie równego traktowania, niedyskryminowania ze względu na płeć, wyznanie i poglądy poprzez przedmioty akademickie, takie jak np.: etykieta językowa, literatura współczesna czy bloki wykładów monograficznych: telewizja śniadaniowa i prasa kobieca.

Problematyka równości znalazła odzwierciedlenie w działalności naukowej studentów i doktorantów UJK. Julia Jaros obroniła pracę dyplomową pt. *Problem nierównego traktowania kobiet i mężczyzn w pracy – projekt kampanii społecznej*, przygotowywaną pod promotorstwem dr hab. prof. UJK Olgi Dąbrowskiej-Cendrowskiej i opieką mgr Darii Malickiej. Mgr Agata Chrobot prezentowała wyniki swoich badań prowadzonych w ramach dysertacji doktorskiej m.in. podczas Zielonogórskiej konferencji „Miasto starsze niż prasa” II, występując z referatem: *Główne bohaterki polskich seriali Netflixa (2018-2023) w kontekście kultury konwergencji i przenikania do świata pozaekranowego*. Na łamach czasopisma naukowego „Infotezy” Martyna Pacak złożyła artykuł: *Projekt medialnej kampanii społecznej pt. Niestereotypowi. Część 1. Diagnoza problemu*³.

w Kielcach z dnia 31 marca 2022 roku w sprawie wprowadzenia Planu równości płci w Uniwersytecie Jana Kochanowskiego w Kielcach i opiera się na dokumencie: *Plan Równości Płci 2022-2025. Uniwersytet odpowiedzialny społecznie*. Zob. Biuletyn Informacji Publicznej UJK, https://bip.ujk.edu.pl/zarzadzenie_nr_40_2022.html, [dostęp: 9 grudnia 2024].

³ Zob. M. Pacak, *Projekt medialnej kampanii społecznej pt. Niestereotypowi. Część 1. Diagnoza problemu*, „Infotezy” 2024, nr 1, s. 131-158.

Planowana jest druga część opracowania, która ma ukazać się w ostatnim numerze w roku 2024.

Projekt *ATHENA* współprowadził wraz z Warsztatem Wydawniczym Szepty i Polskim Towarzystwem Nauk Politycznych Oddział Kielce konferencję „Polityka jest Kobietą”, która odbyła się w dniach 6-7 marca 2024 roku w hotelu Binkowski Resort. Główną organizatorką była prof. zw. dr hab. Agnieszka Kasińska-Metryka. Konferencja, gromadząca badaczki z ośrodków akademickich z całej Polski, podejmowała różne zagadnienia związane z funkcjonowaniem kobiet w nauce i życiu społecznym. Patronat nad wydarzeniem objęła Ministra ds. Równości Płci Katarzyna Kotula.

20 marca 2024 roku, za pośrednictwem platformy Microsoft Teams, odbył się warsztat pn. „Włączanie wymiaru płci w treści badań i innowacji”, skierowany do pracowników UJK. Celem warsztatu było przedstawienie ścieżki naukowej z perspektywy płci oraz zapoznanie uczestników z narzędziami i metodami pozwalającymi na efektywne włączanie tego wymiaru do projektów naukowych oraz wniosków projektowych. Spotkanie poprowadziła dr Monika Ryndzionek – Ekspertka ds. Równości Płci NCBR i KPK.

Podczas VI edycji Białostockiej Letniej Szkoły Historii Kobiet, organizowanej przez Ośrodek Badań Historii Kobiet Instytutu Studiów Kobięcych przy współpracy Katedry Historii Kultury i Pracowni Historii Kobiet Uniwersytetu w Białymstoku, Pełnomocniczka Rektora ds. równości płci prof. dr hab. Lidia Michalska-Bracha wraz z realizatorkami projektu *ATHENA*, dr hab. prof. UJK Olgą Dąbrowską-Cendrowską i mgr Weroniką Sałek zaznajomiły uczestników z założeniami projektu *ATHENA* oraz wdrażanego w UJK *Planu Równości Płci*. Ponadto, wraz z reprezentantkami UJK: dr hab. prof. UJK Alicją Gałczyńską, dr hab. prof. UJK Marzeną Marczewską oraz mgr Agatą Chrobot były czynnymi uczestniczkami konferencji. Prelegentki, odnosząc się do szeroko rozumianych spraw kobiecych, wystąpiły z referatami:

– *Paryski dziennik Antoniny Machczyńskiej. Aspekty źródłoznawczo-edytorskie* (prof. dr hab. Lidia Michalska-Bracha)

– *Luksusowy magazyn „Uroda Życia” jako źródło informacji o kobietach w polityce* (dr hab. prof. UJK Olga Dąbrowska-Cendrowska)

– *Współczesne czasopismo z wiktoriańskimi tradycjami – fenomen „The Lady”* (mgr Weronika Sałek)

– *Kobieta w demokratycznym savoir vivre Janiny Ipohorskiej* (dr hab. prof. UJK Alicja Gałczyńska)

– *Egodokumenty kobiet z perspektywy językoznawcy* (dr hab. prof. UJK Marzena Marczevska)

– *Polskie bohaterki Netflix. Silne postaci kobiece a kultura konwergencji na przykładzie 1670, Sexify, Wielka Woda* (mgr Agata Chrobot)

Efekt debaty nad sytuacją kobiet będą opublikowane w 2025 roku artykuły w czasopismach naukowych.

W 2024 roku podjęto też działania mające na celu wspieranie widoczności kobiet w nauce i umożliwiające pełniejsze zaangażowanie ich potencjału w środowisku badawczym. Tym samym, w *Women Researchers Database (Bazie Naukowczyń międzynarodowego projektu ATHENA⁴)* zaznaczyły swoją obecność reprezentantki zespołu ze strony UJK: dr hab. prof. UJK Olga Dąbrowska-Cendrowska, mgr Daria Malicka, mgr Weronika Sałek i mgr Natalia Walkowiak.

Jako że 2025 jest rokiem zakończenia projektu *ATHENA*, w grudniu 2024 roku rozpoczęły się działania o charakterze ewaluacyjnym. W ramach weryfikacji postrzegania i stanu wiedzy dotyczącej równości oraz wdrażanego *Planu Równości Płci* w Uczelni, przygotowano oraz rozesłano do pracowników i doktorantów UJK kwestionariusz ankiety ewaluacyjnej. Wraz z planowanym zakończeniem przyjmowania odpowiedzi, a więc 23 grudnia 2024 roku, opinie zostaną poddane analizie, a wyniki badania udostępnione w zbiorczym raporcie za rok 2024, jak i dokumencie podsumowującym działalność projektu *ATHENA* w latach 2021-2025. W dokumentach tych opublikowane zostaną także wnioski dotyczące pozostałych działań Zespołu i zagadnienia związane z *Planem Równości Płci* wdrażanym w UJK.

Działania promocyjne i informacyjne na rzecz równości będą kontynuowane w ostatnim roku trwania Projektu. Zaplanowano m.in.: realizację materiałów wideo dotyczących wdrażania *Planu Równości Płci* w UJK oraz publikację na łamach „Infotez” opracowań naukowych podsumowujących działalność Projektu.

Data zgłoszenia tekstu: 10.12.2024

Data akceptacji tekstu: 15.12.2024

⁴ Zob. Athena. Gender Equality, <https://gender-equality.eu/women-researchers/>, [dostęp: 9 grudnia 2024].